

Verkondiging in de Sint Jansbasiliek, zevende zondag van Pasen 11/12 mei 2024¹

Bijna aan het einde van de paastijd gekomen horen wij over een uiterst pijnlijke wond in de eerste kerkgemeenschap.

Jesus had twaalf leerlingen geroepen, een herinnering aan de twaalf stammen van Israël, de nakomelingen van de twaalf zonen van aartsvader Jakob.

Jesus heeft een nieuwe gemeenschap gesticht, geënt op zijn gelovige volk. Twaalf apostelen, maar nu zijn er *elf*.

De kerk is gewond vanaf het begin.

De meeste apostelen waren niet erg heldhaftig. Zij waren grotendeels gevluht na de arrestatie van Jesus. Judas, een van de Twaalf heeft Hem verraden, aangegeven bij de autoriteiten, een gapend gat van verraad, mislukking, menselijke ontrouw achterlatend. Al in het eerste hoofdstuk van het boek Handelingen der Apostelen, het eerste geschiedenisboek van de kerk, lees je hoe zij deze wond probeerden te verbinden en te helen.

Zij nemen hun toevlucht tot God, de heilige Geest. Alsof ze willen zeggen: wij mensen kunnen dit drama niet oplossen, wij leggen het eerlijk en schuldbewust aan God voor.

Ook u en ik kunnen zich machteloos voelen.

Komt het nog goed met de kerk, die door de Heer is gesticht, maar op pijnlijke wijze ook maar al te zeer mensenwerk is?

De kerk kan zichzelf niet genezen en redden. Wanneer zij niet bidt, haar schuld en onmacht eerlijk onder ogen ziet, dan blijft zij achter als een puur menselijke *ngo*. Zo gedraagt de kerk zich ook wel eens. Dan wordt ze heel erg druk met al haar projecten en plannen, met haar schone, deftige schijn. Maar dan houdt zij eigenlijk geen rekening meer met God.

---

¹ Handelingen 1, 15-17.20a.20c-26; 1Johannes 4, 11-16; Johannesevangelie 17, 11b-19

Dan maakt zij haar eigen berekeningen, dan opent, sluit en verkoopt zij haar gebouwen, telt haar weinige schaapjes en wacht zij vertwijfeld op betere tijden. Mijn indruk is dat het op niet weinig plaatsen zo gaat met de kerk.

De apostelen doen ons voor hoe het ook kan of wellicht zou moeten. Zij gaan geen discussie aan, maar zij gaan in gebed. "Gij, Heer, die aller harten kent, wijs degene aan die Gij van deze twee hebt uitverkoren" om de lege plaats te bezetten die de ontrouwe Judas heeft nagelaten. Er wordt geloot.

Dat betekent hier: zij leggen het lot van de kerkgemeenschap in handen van God. Als de kerk dat *niet* doet dan gedraagt zij zich als de zoveelste vereniging die bij hand opsteken zichzelf bestuurt.

Vandaag is het de zondag tussen Hemelvaart en Pinksteren. Een beetje onwezenlijke dag, ook wel Wezenzondag geheten. De leerlingen blijven na de hemelvaart van Jezus als 'wezen' achter.

Jezus heeft deze situatie voorzien. Aan het einde van zijn aardse leven gaat Hij in gebed. Hoor Hem bidden: "Ik heb over hen (de apostelen en de andere gelovigen) gewaakt en niemand van hen is verloren gegaan behalve de man van het verderf..."

Zo kan een vader, een moeder bidden aan het einde van haar of zijn leven. 'Ik heb over mijn kinderen, mijn geliefden gewaakt. Ik heb ze zoveel mogelijk meegegeven aan geestelijke waarden, aan geloof, aan hoop en liefde; niet alleen materiëel voor hen gezorgd, maar dus ook geestelijk, de diepste waarden van mijn geloof en leven doorgegeven.'

Hij of zij bidt voor de kinderen, dat zij niet verloren lopen, bijeen blijven, opdat zij vreugde mogen bezitten, dat het kwaad hen niet zal overheersen, dat de wereld met haar hardheid, hebzucht, koele berekening, hen niet in de greep zal krijgen.

Jezus bidt: "Ik heb hun uw woord meegedeeld, maar de wereld heeft hen gehaat omdat zij niet van de wereld zijn zoals Ik niet van de wereld ben." Als het goed is, is de kerk van Jezus, *zijn wij* niet van de wereld, is de kerk niet werelds; volgt zij niet de ratio, de logica van de wereld. Doet zij dat wel dan lopen de mensen van haar weg, want daar is hun leven al vol van.

In zijn hogepriesterlijk gebed, waaruit wij vandaag een gedeelte horen, zendt Jezus ons in de wereld. Met andere woorden, u en ik en heel de kerkgemeenschap moeten niet wereldvreemd zijn; de gelovigen mogen zich van Jezus niet afzonderen in een kringetje van vromen onder elkaar, dat neerziet op de wereld, op andere mensen, die niet zo volmaakt zijn als zijzelf menen te zijn. Wij moeten in de wereld leven, zoals de wereld met haar gedragingen ook in ons zit. Denk maar aan de verrader Judas en de angstige verloochening door Petrus en de vlucht van de meeste andere apostelen.

Maar in de wereld levend (horen wij Jezus vandaag voor ons bidden) moeten wij 'in de waarheid aan God toegewijd zijn'.

Onze uiteindelijke toewijding, ons hart moet niet bij de wereld zijn maar bij God, die van ons vraagt te leven uit de waarheid en in de liefde. "God is liefde: wie in de liefde woont, want in God en God is met hem, met haar."

Dat is toch heel mooi gezegd van Johannes. Wel in de wereld zijn, maar ten diepste ergens anders *wonen*: in de liefde, die God is. Amen.

pastoor Nico van der Peet